

Aan: Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
T.a.v. Prof. dr. E.J. Kuipers
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag

Referentie: 230123

Onderwerp: continuïteit farmaceutische zorg en geneesmiddelentekorten

Utrecht, 23 januari 2023

Geachte heer Kuipers,

Organisaties van artsen, apothekers en patiënten maken zich ernstig zorgen over de kwaliteit en continuïteit van farmaceutische zorg aan de patiënt door het oplopend aantal geneesmiddeltekorten. In enkele gevallen heeft een tekort al geleid tot schrijnende situaties waarin bijvoorbeeld alleen de meest ernstige patiënten konden worden behandeld met de nog beschikbare verpakkingen van het geneesmiddel.

Partijen verwachten niet dat de doorstart van een van de laatste grote productiefaciliteiten in Nederland deze schrijnende situaties voor patiënten definitief kan afwenden. Met name niet voor specifieke patiëntengroepen waar geen alternatief geneesmiddel voorhanden is. Het eerdere faillissement en de aangekondigde doorstart symboliseren treffend dat productie van geneesmiddelen onder de huidige condities bedrijfseconomisch moeilijk is. Een verdere afname van de productie van geneesmiddelen in ons land is tegenstrijdig met het streven naar een eerlijke en duurzame markt, waarbij we meer willen investeren in Europa om voor de productie van essentiële geneesmiddelen niet afhankelijk te blijven van grondstofleveranciers en fabrieken in China of India. Het uitgangspunt zou moeten verschuiven naar economische veiligheid in plaats van economische efficiëntie.

Met deze brief willen partijen de gezamenlijke zorgen adresseren en vragen we om prioriteit te geven aan het gezamenlijk treffen van maatregelen voor een duurzame ontwikkeling, productie en distributie van grondstoffen en geneesmiddelen in Nederland en Europa, onder regie van het ministerie van VWS.

Kwaliteit voor de patiënt

Artsen, apothekers en patiënten streven naar een doelmatige inzet en gebruik van geneesmiddelen. Zorgvuldige begeleiding bij het wisselen van een geneesmiddel vraagt tijd en aandacht van zorgverleners. Partijen hebben recent afspraken gemaakt over het wisselen van geneesmiddelen om niet-medische reden in de [Leidraad Verantwoord wisselen van medicijnen](#). Al zijn de farmacologische eigenschappen gelijkwaardig tussen de verschillende merken, wisselingen van bijvoorbeeld uiterlijke verpakings- of tabletkenmerken kunnen negatieve effecten hebben op het juist gebruik van de medicatie, mede ook door het verlies in het vertrouwen dat patiënten in hun behandeling hebben. Veelvuldig wisselen als gevolg van tekorten heeft gevolgen voor de kwaliteit van zorg en schaadt het vertrouwen van patiënten in geneesmiddelen. Daarnaast kost het artsen en apothekers veel tijd om alternatieve geneesmiddelen te zoeken en de patiënt voor te lichten over het gebruik van zijn nieuwe geneesmiddel.

Beschikbaarheid van geneesmiddelen staat sterk onder druk

Partijen erkennen dat de continu stijgende kosten van spécialités (merkgeneesmiddelen), de rest van de zorg onder druk zet. Echter de kosten van generieke geneesmiddelen in Nederland zijn afgelopen jaren als gevolg van alle maatregelen, verder afgenomen. Het prijsverlagend beleid, zoals de beoogde modernisering van het GVS, zorgt met name juist bij de generieke geneesmiddelen voor grote zorgen over de beschikbaarheid. Na Zweden heeft Nederland het laagste prijspeil in Europa. Nederland heeft na Portugal de meeste tekorten (Lancet 30 juli 2022).

De beschikbaarheid van generieke geneesmiddelen komt steeds verder onder druk te staan door het huidige beleid. De ondertekenende partijen pleiten dan ook voor een ander beleid voor generieke geneesmiddelen (incl. biosimilars) dan voor spécialités.

Partijen realiseren zich heel goed dat de ontwikkeling, productie en distributie van geneesmiddelen wereldwijd onder druk staat. Het is een complex krachtenveld waarin oplossingen niet zomaar voorhanden zijn. Maar de afhankelijkheid van grondstoffen en van (goedkope) productie van geneesmiddelen in Azië is zorgelijk. Daarom is nú het moment om de handen ineen te slaan en prioriteit te geven aan het gezamenlijk, met alle bij de farmaceutische zorg betrokken partijen, treffen van maatregelen, onder regie van het ministerie van VWS. Zodat we een duurzame ontwikkeling, productie en distributie van grondstoffen en geneesmiddelen in Nederland en Europa ook voor de lange termijn borgen en ook de nodige kennis hierover in eigen hand houden. Graag denken we hierover mee.

Met vriendelijke groet,

Federatie Medisch Specialisten
Piet-Hein Buiting, Voorzitter

Guus Jaspar,
Bestuurslid Landelijke Huisartsen Vereniging

Nederlands Huisartsen Genootschap
Eric Scheppink, Raad van Bestuur

Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Pharmacie
Aris Prins, Voorzitter

Gerard Hugenholtz,
Voorzitter Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers

Dianda Veldman
Directeur-bestuurder Patiëntenfederatie Nederland

